

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень 2018 року

(за даними Головного управління статистики у Кіровоградській області)

Населення

Чисельність наявного населення в області, за оцінкою, на 1 січня 2018р. становила 956,3 тис. осіб.

Упродовж 2017р. чисельність населення зменшилася на 9506 осіб. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного (7849 осіб) та міграційного (1657 осіб) скорочення.

Порівняно із 2016р. обсяг природного скорочення збільшився на 431 особу.

Природний рух населення у 2017р. характеризувався суттєвим перевищенням числа померлих над живонародженими: на 100 померлих – 50 живонароджених.

Ринок праці

За даними обласного центру зайнятості, **кількість зареєстрованих безробітних** на кінець січня 2018р. становила 18,8 тис. з них допомогу по безробіттю отримували 76,1%.

Із загальної кількості безробітних майже половину становили жінки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області на кінець січня 2018р. становив 3,26% населення працездатного віку, в сільській місцевості – 5,02%, в міських поселеннях – 2,26%.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю в січні 2018р., становила 13,3 тис. осіб, середній розмір допомоги по безробіттю – 2509 грн, що дорівнювало 67,4% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (3723 грн).

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до обласного центру зайнятості, в січні 2018р. порівняно з груднем 2017р. збільшилася на 3,5% і на кінець місяця становила 2 тис. одиниць.

Навантаження зареєстрованих безробітних на одну вакансію в цілому по області порівняно з груднем 2017р. не змінилося і на кінець січня 2018р. становило 9 осіб.

За професійними групами найбільша кількість вакансій на кінець січня 2018р. спостерігалася серед кваліфікованих робітників з інструментом (26,4% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменша – серед кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (0,9%).

Доходи населення

За січень 2018р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб) із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб становив 6221 грн, що на 26,5% вище ніж за січень 2017р.

Рівень заробітної плати в області становив 80,7% середнього рівня в Україні.

Найбільш оплачуваними в економіці області у січні 2018р. були працівники державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, фінансової та страхової діяльності, транспорту, лісового господарства та лісозаготівлі, добувної промисловості і розроблення кар'єрів, де заробітна плата у 1,5–1,6 раза перевищила середній показник по області.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у поштової та кур'єрській діяльності, сферах творчості, мистецтва та розваг, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, тимчасового розміщування й організації харчування, операцій з нерухомим майном, адміністративного та допоміжного обслуговування, будівництві, сільському господарстві, охороні здоров'я, сфері інформацій та телекомунікацій, освіті, сфері наукових досліджень та розробок, оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 54,2–94,2%.

У січні 2018р. порівняно з січнем 2017р. спостерігалось збільшення **реальної заробітної плати** на 11% (у січні 2017р. порівняно з січнем 2016р. –на 30,9%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) впродовж січня 2018р. збільшилася на 17,9% і на 1 лютого 2018р. становила 12,5 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати становив 1,1% фонду оплати праці, нарахованого за січень 2018р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня 2018р. збільшилася на 46,6% і на 1 лютого 2018р. становила 6 млн.грн. або 47,7% загальної суми боргу по області.

Упродовж січня 2018р. кількість працівників, перед якими є борги з виплати заробітної плати, збільшилася на 62,2% і на 1 лютого 2018р. становила 0,8 тис. осіб або 0,5% середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому по 7,6 тис.грн, що на 21,4% більше розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівнику за січень 2018р.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок коштів державного бюджету на 1 лютого 2018р. становила 2,7 тис.грн.

Сума заробітної плати, не виплаченої працівникам підприємств-банкрутів, збільшилася на 0,1% і на 1 лютого 2018р. становила 6,5 млн.грн.

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2015–2017рр. (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати на 1 лютого 2018р. відсутня.

Соціальний захист

У січні–грудні 2017р. призначено **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** 293,7 тис. домогосподарств, з них у міських поселеннях – 214,5 тис. домогосподарств, сільській місцевості – 79,2 тис.

Кількість домогосподарств, які отримували субсидії у грудні 2017р., становила 50,5% загальної кількості домогосподарств області. Серед

домогосподарств, які отримують субсидії, 43,2% – домогосподарства з однієї особи, 30,6% – з двох, решта – із трьох та більше осіб.

Загальна сума призначених субсидій у січні–грудні 2017р. становила 122,8 млн.грн, у тому числі у міських поселеннях – 98,3 млн.грн, у сільській місцевості – 24,5 млн.грн.

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство у грудні 2017р. становив 968,1 грн (у листопаді – 491,5 грн).

Крім того, у січні–грудні 2017р. 56,2 тис. домогосподарств області було призначено субсидії **готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, в тому числі у міських поселеннях – 19,7 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 36,5 тис.

За січень–грудень 2017р. загальна сума субсидій готівкою, яка призначена домогосподарствам на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 159,7 млн.грн, у тому числі у міських поселеннях – 58,7 млн.грн, у сільській місцевості – 101 млн.грн.

Середній розмір призначеної у грудні 2017р. субсидії цього виду послуг на одне домогосподарство становив 2717,3 грн (у листопаді – 2739,9 грн).

У січні–грудні 2017р. загальна сума субсидій готівкою, яка отримана домогосподарствами на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 163,8 млн.грн.

У січні–грудні 2017р. **населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги** 944,5 млн.грн (93,9% нарахованих за цей період сум), за електроенергію – 661,3 млн.грн.

На кінець грудня 2017р. заборгованість населення за централізоване опалення та гаряче водопостачання становила 99,6 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 36,5 млн.грн, вивезення побутових відходів – 2,3 млн.грн, за електроенергію – 51,1 млн.грн. У той же час, за рахунок перевищення нарахованих бюджетних коштів (призначені субсидії) організаціям, що надають домогосподарствам послуги з газопостачання та централізованого водопостачання та водовідведення над вартістю фактично спожитих послуг, заборгованість населення з оплати цих видів послуг на кінець грудня 2017р. відсутня.

Правопорушення

За повідомленням прокуратури області, протягом січня 2018р. обліковано 1638 кримінальних правопорушень (злочини, виявлені органами Національної поліції (внутрішніх справ), органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органами безпеки та органами Національного антикорупційного бюро). Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 42,9% – тяжкі та особливо тяжкі.

Протягом січня 2018р. обліковано 4 очевидні умисні вбивства і замаху на вбивство та 8 умисних тяжких тілесних ушкоджень.

Кількість випадків крадіжок становила 1000, шахрайств – 88, грабежів – 32, хабарництва – 11, розбоїв – 4; привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем – 46;

незаконного заволодіння транспортним засобом – 22; незаконного обігу зброї – 11.

У загальній кількості злочинів 72,1% становили злочини проти власності, 11,5% – злочини проти життя та здоров'я особи, 3% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, по 2,7% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення і злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 2,5% – злочини проти громадського порядку та моральності, 1,6% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 0,9% – злочини проти громадської безпеки.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 7 осіб, які скоїли злочини у складі однієї організованої групи (злочинної організації); закінчено одне кримінальне провадження про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів у січні 2018р. становила 1267 осіб, з числа яких 415 – жінки, 120 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 груп, 12 – неповнолітні та 7 – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (72,9%) – від крадіжок та грабежів, серед яких 33,4% – жінки. У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 12 осіб.

Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 14 осіб, із числа яких 28,6% – умисно вбито; 7,1% – внаслідок дорожньо-транспортних пригод, пов'язаних зі злочинами; 14,3% – загинуло у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 99, з них жінок – 16, неповнолітніх – 6. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 18,2% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожний другий мав незняту або непогашену судимість, 6,1% знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 4% вчинили злочин у групі. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 76,8%, безробітних – 8,1%.

Ціни

Індекс споживчих цін в області у січні 2018р. порівняно з груднем 2017р. становив 101,5%.

На споживчому ринку в січні 2018р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 2%. Найбільше (на 13,9% та 7,6%) подорожчали овочі та фрукти. На 3,7–0,5% зросли ціни на олію оливкову, сири, молоко, рибу та продукти з риби, масло, маргарин, хліб, м'ясо та м'ясопродукти, яйця, кисломолочну продукцію, кондитерські вироби з борошна. Водночас на 4,5–0,4% знизились ціни на сало, цукор, морозиво, кондитерські вироби з цукру, рис, макаронні вироби.

Ціни на алкогольні напої, тютюнові вироби зросли на 1,6%, у т.ч. тютюнові вироби – на 2%, алкогольні напої – на 1,1%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,5% відбулося за рахунок підвищення вартості оренди житла на

3,1%, утримання та ремонту житла – на 1,1%. Разом з тим відбулося зниження тарифів на водопостачання та каналізацію на 1,1%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 1,9% відбулося в основному за рахунок подорожчання палива та мастил на 4,8%, проїзду в автодорожньому пасажирському транспорті – на 0,7%.

Послуги освіти подорожчали на 3,7% головним чином за рахунок підвищення плати за утримання дітей у дошкільних закладах на 20,7%.

Ціни у сфері відпочинку та культури зросли на 1,2% в основному через подорожчання послуг кабельного телебачення на 11,3%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 1%, насамперед спричинено підвищенням цін на амбулаторні послуги на 4%. Крім того на 0,7% зросли ціни на фармацевтичну продукцію.

У сфері зв'язку ціни зросли на 2,1%, що пов'язано з подорожчанням поштових послуг на 25% та місцевого телефонного зв'язку – на 8,2%.

Промисловість

У січні 2018р. порівняно з січнем 2017р. випуск промислової продукції збільшився на 9,6%, у т.ч. у добувній промисловості та розробленні кар'єрів – на 26,6%, переробній промисловості – на 4,6%, постачанні і розподіленні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – на 4,3%.

Індекс промислової продукції у січні 2018р. порівняно з груднем 2017р. становив 89,2%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні 2018р. порівняно з січнем 2017р. обсяг виробництва продукції збільшився на 26,6%, у т.ч. у добуванні руд кольорових металів – на 27,5%, каменю, піску та глини – на 14,3%.

На підприємствах **переробної промисловості** у січні 2018р. порівняно з січнем 2017р. виробництво промислової продукції зросло на 4,6%.

У **виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів** випуск промислової продукції порівняно з січнем 2017р. збільшився на 7,8%, у т.ч. у виробництві напоїв – у 5,1 раза, олії та тваринних жирів – на 10,3%, м'яса та м'ясних продуктів – на 2,9%. Водночас зменшились обсяги виробництва продуктів борошномельно-круп'яної промисловості – на 20,9%, молочних продуктів – на 18,2%, інших харчових продуктів – на 6,4%, готових кормів для тварин – на 3,6%, хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 1,2%.

У січні 2018р. порівняно з січнем 2017р. спостерігалось збільшення виробництва олії соняшникової нерафінованої та її фракцій на 7520 тис.т, олії соєвої нерафінованої та її фракцій – на 2087 т, яловичини і телятини, свіжих чи охолоджених – туш, напівтуш, четвертин необвалених – на 45 т, виробів кондитерських з цукру, інших – на 43 т, субпродуктів харчових великої рогатої худоби, свиней, баранів, овець, кіз, коней, інших тварин родини конячих, свіжих чи охолоджених – на 39 т, горіхів, приготовлених чи консервованих (крім арахісу); насіння іншого та сумішей – на 12 т, печива солодкого (уключаючи сендвіч-печиво; крім частково чи повністю покритих шоколадом або іншими сумішами, що містять какао) – на 11 т, виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі – на 6 т.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяги випуску продукції зменшились на 11,2%, у т.ч. у виробництві одягу – на 16,8%. При цьому у текстильному виробництві випуск продукції збільшився на 42,1%.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності у січні 2018р. спостерігалось збільшення випуску продукції у 1,7 раза, у т.ч. у виготовленні виробів з деревини, корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння – у 2,4 раза. Разом з цим у виготовленні виробів з паперу та картону зменшення випуску становило 9,9%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції у січні 2018р. скорочення випуску продукції становило 31,2%, у т.ч. у виробництві іншої хімічної продукції – 79,6%. При цьому на підприємствах з виробництва основної хімічної продукції, добрив і азотних сполук, пластмас і синтетичного каучуку в первинних формах виробництво зросло у 2,3 раза, фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик – на 4,8%.

На підприємствах із виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції випуск промислової продукції у січні 2018р. порівняно з січнем 2017р. збільшився на 15%, у т.ч. у виробництві іншої продукції з фарфору та кераміки – у 2,1 раза, пластмасових виробів – у 1,8 раза. Водночас у виготовленні виробів із бетону, гіпсу та цементу випуск продукції зменшився на 19,1%.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, випуск промислової продукції у січні 2018р. збільшився на 2,6%, у т.ч. у виробництві будівельних металевих конструкцій і виробів – у 1,6 раза, литті металів – на 19,2%. Поряд із цим, у виробництві чавуну, сталі та феросплавів зменшення випуску продукції становило 12,9%.

У машинобудуванні випуск промислової продукції у січні 2018р. порівняно з січнем 2017р. зменшився на 19,5%, у т.ч. у виробництві електричного устаткування – на 47,6%, комп'ютерів, електронної та оптичної продукції – на 44,8%, машин і устаткування для сільського та лісового господарства – на 43,7%, автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів – на 18,6%. Разом із цим, на підприємствах з виробництва гідравлічного та пневматичного устаткування випуск промислової продукції збільшився на 36,3%, інших машин і устаткування загального призначення – на 2%.

У виробництві, передачі та розподіленні електроенергії обсяги виробництва продукції зросли на 9,4%.

Сільське господарство

У січні 2018р. індекс сільськогосподарської продукції порівняно із січнем 2017р. становив 102,9%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 108,8%, господарствах населення – 100,2%.

Тваринництво. Виробництво м'яса господарствами усіх категорій у січні 2018р. склало 5,4 тис.т та порівняно з січнем 2017р. збільшилося на 0,1 тис.т або на 1,9%. У структурі реалізації сільськогосподарських тварин на забій аграрними підприємствами (крім малих) частка свиней становила 78,6%

(у січні 2017р. – 89,5%), великої рогатої худоби – 21,1% (10,2%), птиці свійської – 0,1% (0,1%).

Обсяг вирощування сільськогосподарських тварин в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) у січні 2018р. становив 1,9 тис.т, що на 7,6% більше ніж у січні 2017р., у т.ч. свиней – 1,6 тис.т (на 2,6% більше), великої рогатої худоби – 0,3 тис.т (на 38,6% більше). Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до реалізації на забій сільськогосподарських тварин у живій масі становило 125,3% (у січні 2017р. – 118,7%).

У січні 2018р. загальне виробництво молока порівняно з січнем 2017р. збільшилося на 2,8% і склало 14,9 тис.т, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 14,3% (4,8 тис.т), у господарствах населення – зменшилося на 1,9% (10,1 тис.т).

Порівняно з січнем 2017р. в аграрних підприємствах (крім малих) середній надій молока від корів, що були в наявності на початок 2018р., збільшився на 59 кг (на 14,4%) і становив 470 кг.

У січні 2018р. загальне виробництво яєць від птиці свійської усіх видів порівняно з січнем 2017р. зросло на 5,4% і склало 19,4 млн.шт, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – у 2 рази (0,4 млн.шт), господарствах населення – на 4,4% (19 млн.шт). Виробництвом яєць займалися сільськогосподарські підприємства (крім малих) 4 районів області.

Загальна кількість великої рогатої худоби на 1 лютого 2018р. становила 95,8 тис. голів (на 6,5% менше ніж на 1 лютого 2017р.), у т.ч. корів – 52,9 тис. голів (на 4,9% менше), свиней – 225 тис. голів (на 5,1% менше), овець та кіз – 38,5 тис. голів (на 3,5% менше), птиці свійської – 4114,7 тис. голів (на 1,6% більше).

Порівняно з показниками на 1 лютого 2017р. в аграрних підприємствах (крім малих) зменшилася кількість великої рогатої худоби на 2,9%, свиней – на 2,2%, овець та кіз – на 15,3%, кількість корів – збільшилася на 0,3%, птиці свійської – на 4,6%.

На початок лютого 2018р. населенням утримувалося 72,4% загальної кількості великої рогатої худоби (на 1 лютого 2017р. – 73,5%), у т.ч. корів – 80,5% (81,5%), свиней – 41,7% (43,5%), овець і кіз – 86% (84,2%), птиці свійської – 99,3% (99,4%).

Реалізація сільськогосподарської продукції. Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) за всіма напрямками реалізації у січні 2018р. порівняно з січнем 2017р. зросли на 13,7%, у т.ч. продукції рослинництва – на 5,8%, тваринництва – на 31,2%.

Наявність культур зернових та зернобобових, соняшнику. На 1 січня 2018р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що займалися їхнім зберіганням та переробкою культур зернових та зернобобових, було в наявності 1295,2 тис.т зерна (на 18,5% менше порівняно з 1 січня 2017р.), у т.ч. 361,5 тис.т пшениці, 62,2 тис.т ячменю, 832 тис.т кукурудзи, 1,7 тис.т жита. Безпосередньо в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) зберігалось 638,1 тис.т культур зернових та зернобобових (на 23,8% менше порівняно з 1 січня 2017р.), у т.ч. 204,6 тис.т пшениці, 50,7 тис.т ячменю, 358,2 тис.т кукурудзи. Підприємства, що займалися

зберіганням та переробкою культур зернових та зернобобових мали в наявності 657,1 тис.т зерна (на 12,7% менше).

Запаси насіння соняшнику на 1 січня 2018р становили 544,7 тис.т (на 15,5% менше ніж на початок 2017р.), з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) – 260,8 тис.т (на 16,7% менше), на підприємствах, що займалися зберіганням та переробкою – 283,9 тис.т (на 14,5% менше).

На 1 лютого 2018р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що займалися їхнім зберіганням та переробкою культур зернових та зернобобових, було в наявності 1131,4 тис.т зерна (на 17,8% менше проти 1 лютого 2017р.), у т.ч. 333,4 тис.т пшениці (на 14,5% менше). Безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 565,6 тис.т культур зернових та зернобобових, у т.ч. 184,1 тис.т пшениці, 309,2 тис.т кукурудзи на зерно, 46,7 тис.т ячменю. Підприємства, що займалися зберіганням та переробкою культур зернових та зернобобових, мали в наявності 565,8 тис.т зерна (на 9,5% менше).

Запаси насіння соняшнику становили 432,3 тис.т (на 16,7% менше ніж на 1 лютого 2017р.), з них безпосередньо у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) – 224,6 тис.т (на 17,3% менше), на підприємствах, що займалися зберіганням та переробкою 207,7 тис.т (на 16% менше).

Будівництво

У січні 2018р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 51,3 млн.грн. **Індекс будівельної продукції** у січні 2018р. порівняно з січнем 2017р. становив 117,2%.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення склали 69,8% загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 20,4% та 9,8% відповідно.

У 2017р. **прийнято в експлуатацію** 493 квартири. Середній розмір квартири становив 101,8 м² загальної площі, при цьому в міських поселеннях – 99,5 м², у сільській місцевості – 112 м² загальної площі.

Крім цього, прийнято в експлуатацію 0,8 тис.м² дачних та садових будинків, що на 44,8% більше ніж у 2016р.

Серед інших об'єктів соціальної сфери реконструйовано та прийнято в експлуатацію дошкільний навчальний заклад на 20 місць, з яких 17 місць – за рахунок коштів державного бюджету.

Також прийнято в експлуатацію медико-діагностичний центр на 45 відвідувань за зміну та фізкультурно-оздоровчий комплекс на 25 місць центр реабілітації на 24 ліжка та 2 спортивні майданчики.

У 2017р. завершено будівництво й прийнято в експлуатацію ряд виробничих об'єктів і потужностей, серед яких сонячні електростанції потужністю 15,49 тис.кВт, лінії електропередачі протяжністю 4,82 км, місцеві трубопроводи для транспортування газу – 21,95 км, місцеві водопровідні мережі – 9,23 км, місцеві каналізаційні та водостічні мережі – 1,4 км, залізничні колії промислових підприємств – 0,36 км, потужності з виробництва: виробів з м'яса – 1,1 тис.т, олії нерафінованої – 65,2 тис.т, олії рафінованої – 129,2 тис.т, хлібобулочних виробів – 3,6 тис.т, пластмасових виробів – 10,5 млн.шт, пінополіуретану – 2,4 тис.т, потужності з розфасовки олії

рафінованої – 59,8 тис.т, автостанція, склади, млин, готель, магазини, виставковий павільйон, кафе, станція технічного обслуговування автомобілів, автозаправні станції, адміністративні будівлі, гаражі, церкви, котельні та інші.

Прийнято в експлуатацію також будівлі для потреб сільського господарства, зокрема: елеватори та елеватори для зберігання оліє-насіння на 92 тис.т та 20 тис.т одночасного зберігання відповідно, силосні споруди – на 0,38 тис.м³, зерносклади механізовані – на 58,93 тис.т одночасного зберігання, зерноочисні, зерноочисно-сушильні пункти та будівлі для зберігання зерна – на 3,2 тис.т та 3 тис.т відповідно, комбикормові цехи – на 50 т комбикормів на добу, гаражі, сараї та навіси для зберігання сільськогосподарських машин – на 4,5 тис.м² загальної площі та інші.

Зовнішньоекономічна діяльність

У 2017р. обсяг експорту **товарів** становив 415,7 млн.дол. США, імпорту – 236,1 млн.дол. Порівняно з 2016р. експорт товарів скоротився на 2,7%, імпорт збільшився на 28,3%. Позитивне сальдо становило 179,6 млн.дол. (у 2016р. – 243,4 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами 114 країн світу.

У 2017р. обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 95,3 млн.дол. (22,9% загального обсягу експорту) та зменшився на 18,5% порівняно з 2016р.

Серед найбільших партнерів-країн ЄС зросли експортні поставки до Чехії, Німеччини, Іспанії, серед інших країн – до США, Китаю, Білорусі, Ізраїлю, Російської Федерації. Водночас зменшилися поставки до Італії, Ірану, Ісламської Республіки, Грузії, Єгипту.

Найбільші експортні поставки здійснювались до Індії – 13,4% загального обсягу експорту (жири та олії тваринного або рослинного походження), Російської Федерації – 11,9% (механічні машини), Китаю – 8,7% (жири та олії тваринного або рослинного походження), США – 4,3% (руди, шлак і зола), Білорусі – 4,2% (механічні машини, залишки і відходи харчової промисловості).

У 2017р. з області експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 133,3 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 106,8 млн.дол., машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання – на 70,9 млн.дол., готових харчових продуктів – на 33 млн.дол.

Обсяг імпорту товарів у 2017р. здійснювався з 72 країн-партнерів. Обсяг імпорту товарів з країн ЄС становив 107,5 млн.дол. (45,5% загального обсягу) та збільшився на 42,8% проти 2016р.

Імпортні поставки порівняно з 2016р. зросли з Білорусі, Німеччини, Великої Британії, Польщі, Бельгії, Російської Федерації, скоротилися – з Словаччини, Франції.

Найбільші надходження товарів здійснювались з Китаю – 15,9% загального обсягу імпорту (машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання, взуття), Німеччини та США – по 14,1% (механічні машини, засоби наземного транспорту, крім залізничного), Білорусі – 6,6% (мінеральні продукти, засоби наземного транспорту, крім залізничного),

Туреччини – 5,8% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, механічні машини).

У 2017р. до області надійшло машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання на суму 96,8 млн.дол., засобів наземного транспорту, крім залізничного, – на 48,2 млн.дол., продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – на 17,6 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 15 млн.дол., текстильних матеріалів та текстильних виробів та полімерних матеріалів, пластмаси та виробів з них – по 11,5 млн.дол.

У 2017р. експорт **послуг** становив 22,9 млн.дол. США, імпорт – 14,7 млн.дол. Порівняно з 2016р. експорт послуг зменшився на 15,2%, імпорт – на 32,7%. Позитивне сальдо становило 8,2 млн.дол. (у 2016р. – 5,1 млн.дол.).

Підприємства та організації області у 2017р. здійснювали зовнішньоторговельні операції послугами з партнерами 81 країни світу.

У 2017р. обсяг експорту послуг з країнами ЄС порівняно з 2016р. збільшився на 0,5% і становив 4,7 млн.дол. (20,7% загального обсягу експорту). Імпорт послуг з цих країн зменшився на 55,8% і склав 4,1 млн.дол. (27,6% загального обсягу імпорту).

Найбільшою країною-партнером у зовнішній торгівлі послугами були США. Обсяг одержаних цією країною послуг становив 59,5% загального обсягу експорту, обсяг наданих послуг – 22,2% загального обсягу імпорту.

Серед партнерів-країн ЄС найбільшими споживачами послуг стали Німеччина (9,5% загального обсягу експорту), Польща (2,4%), Франція (2,3%). Основними країнами ЄС, які здійснювали імпорт послуг до Кіровоградської області, були Німеччина (6,1% загального обсягу імпорту), Велика Британія (2,7%), Чехія (2%).

У 2017р. найбільші обсяги експорту припадали на транспортні послуги, які займали 61,7% загального обсягу експорту, ділові послуги – 16,5%, послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні – 11,8%.

Основу структури імпорту послуг у 2017р. складали ділові послуги (46,5% загального обсягу імпорту), транспортні послуги (15%), послуги з ремонту та технічного обслуговування, що не віднесені до інших категорій (12,9%), послуги, пов'язані з подорожами (11,8%).

Порівняно з 2016р. у загальному обсязі імпорту збільшилась частка послуг, пов'язаних з подорожами, – з 6% до 11,8%, натомість зменшилась частка ділових послуг з 55,8% до 46,5%, транспортних послуг – з 22,9% до 15%.

У 2017р. в економіку області іноземними інвесторами унесено 8,9 млн.дол. прямих інвестицій (акціонерного капіталу), у 2016р. – 10,1 млн.дол.

Обсяг **прямих іноземних інвестицій** (акціонерного капіталу), унесених в економіку області з початку інвестування, на 31 грудня 2017р. склав 68,3 млн.дол. США, що на 16% більше обсягів інвестицій на початок 2017р., та у розрахунку на одну особу населення склав 71,6 доларів.

З країн ЄС унесено 42,4 млн.дол. інвестицій (62,1% загального обсягу акціонерного капіталу), з інших країн світу – 25,9 млн.дол. (37,9%).

Інвестиції надійшли з 35 країн світу, з них 16 – країни Європейського Союзу. До п'ятірки основних країн-інвесторів, на які припадає 82,6% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Велика Британія – 20,9 млн.дол., Кіпр – 13 млн.дол., Російська Федерація – 10,4 млн.дол., Сейшельські Острови – 8,5 млн.дол. та Нідерланди – 3,7 млн.дол.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу та боргових інструментів) на 31 грудня 2017р. становив 82,4 млн.дол.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібної торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні 2018р. становив 1302,5 млн.грн, що в порівнянних цінах на 8,4% більше обсягу січня 2017р.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні 2018р. становив 899 млн.грн, що у порівнянних цінах на 10,3% більше обсягу січня 2017р.

Реалізація послуг. У IV кварталі 2017р. підприємствами сфери нефінансових послуг реалізовано послуг на суму 1935,9 млн.грн.

У структурі обсягу реалізованих послуг за видами економічної діяльності значну частку (71,1%) займали послуги підприємств транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності. Частка послуг, наданих підприємствами сфери інформації та телекомунікацій, склала 14,5%, професійної, наукової та технічної діяльності – 3,4%, адміністративного та допоміжного обслуговування та підприємств, що здійснюють операції з нерухомим майном, – по 2,9%, установ освіти – 2,2% та охорони здоров'я – 2%.

Частка послуг, реалізованих населенню, у загальному обсязі реалізованих послуг склала 18%.

Транспорт

У січні 2018р. підприємствами транспорту перевезено 1621,9 тис.т вантажів, що у 2,2 раза більше ніж у січні 2017р., вантажооборот збільшився на 6,2% і становив 2172,8 млн.ткм.

Залізницею у січні 2018р. перевезено 488,6 тис.т вантажів, що на 7,1% більше ніж у січні 2017р. Збільшилося перевезення хімічних і мінеральних добрив у 5 разів, брухту чорних металів – в 1,6 раза, будівельних матеріалів – на 26,3%. Разом з цим зменшилося на 32% перевезення зерна і продуктів перемолу. Вантажооборот підприємств залізничного транспорту зріс на 5,9% і становив 2107,8 млн.ткм.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у січні 2018р. перевезено 1133,1 тис.т вантажів, що у 3,9 раза більше порівняно з січнем 2017р., вантажооборот зріс на 18,6% і становив 64,9 млн.ткм.

Авіаційним транспортом у січні 2018р. перевезено 0,2 тис.т вантажів, що на 43,8% менше порівняно з січнем 2017р., вантажооборот зменшився на 38,8% і становив 0,1 млн.ткм.

У січні 2018р. послугами пасажирського транспорту скористалися 5392,5 тис. пасажирів, що на 11,1% більше ніж у січні 2017р., пасажирооборот зменшився на 2,7% і становив 156,1 млн.пас.км.

Залізницею у січні 2018р. перевезено 165 тис. пасажирів, що на 54,8% менше ніж у січні 2017р., пасажирооборот залишився на рівні січня 2017р. і становив 93 млн.пас.км.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні 2018р. перевезено 3,9 млн. пасажирів, що на 4,1% більше порівняно з січнем 2017р. Пасажирооборот підприємств автомобільного транспорту зменшився на 11,9% і становив 53,9 млн.пас.км.

Обсяги перевезень пасажирів виконаних фізичними особами–підприємцями у січні 2018р. зменшились на 26,6% та становили 0,8 млн. пасажирів.

Авіаційним транспортом у січні 2018р. перевезено 4,8 тис. пасажирів, що на 7,7% менше порівняно з січнем 2017р., пасажирооборот зменшився на 9,1% і становив 2 млн.пас.км.

Тролейбусами у січні 2018р. перевезено 1,4 млн. пасажирів, що в 1,8 раза більше ніж у січні 2017р.